

**PRESENTACIÓ DE L'ESTUDI 'ESTIGMA I DISCRIMINACIÓ EN SALUT MENTAL A CATALUNYA
2016' AL PALAU DE LA GENERALITAT**

- **El 80,1% dels catalans amb trastorn mental han estat discriminats en algun àmbit de la seva vida pel seu estat de salut mental.**
- **Obertament, amb la col·laboració de l'Obra Social "la Caixa" i Janssen, ha presentat aquest matí un estudi sobre l'estigma que pateixen les persones amb trastorn mental que permet identificar per primer cop a Catalunya quines formes pren la discriminació per raó de salut mental.**
- **L'estudi, que ha estat presentat al Palau de la Generalitat pels investigadors de la Universitat Autònoma de Barcelona i Spora Sinergies, posa de manifest que:**

-A Catalunya la discriminació per raons de salut mental està molt estesa: un 80,1% de les persones amb trastorn ha estat discriminada per raó de salut mental i un 54,9% és discriminat bastant o molt freqüentment.

-El tracte discriminatori afecta als principals àmbits de la vida: existeix a l'entorn laboral, l'educatiu, en l'atenció sanitària, en les relacions familiars, d'amistat i de parella.

-Per fer front a l'estigma i el tracte discriminatori, l'opció majoritària de les persones (un 82,4%) és ocultar que tenen un trastorn.

-La por a ser discriminades o vexades fa que les el 88,8% de persones amb trastorn mental deixin de fer activitats bàsiques en la vida, com ara treballar, estudiar, fer esport o socialitzar-se.

***Per accedir a les principals dades específiques que s'extreuen de l'informe accediu aquí.**

L'encarregada d'obrir l'acte ha estat la Consellera de la Presidència Neus Munté, que ha posat en valor l'estudi ja que és necessari, ha dit, perquè ha de fer de brúxola per la lluita contra l'estigma de la salut mental. També ha volgut expressar la satisfacció pels canvis reals que s'han produït en la societat catalana dels inicis d'Obertament. Igualment però, ha dit, cal ser conscients que queda molta feina per fer en l'impacte i conseqüències d'aquest estigma pel que cal una tasca interdepartamental per continuar recolzant el projecte obertament donant suport a la xarxa d'activistes que l'impulsen.

Israel Molinero, President d'Obertament, ha posat en valor el fet de que, per fi, gràcies a tenir aquests resultats en mà, podem donar una dimensió numèrica a una realitat de la que fins ara teníem coneixement però no podíem quantificar. Ara tenim dades que són primordials i bàsiques per l'impuls de la tasca d'Obertament per tal d'eradicar l'estigma a Catalunya.

Per la seva banda Marc Simón ha afegit que des de l'Obra Social "la Caixa" estan fermament convençuts que el treball és una eina clau per millorar la qualitat de vida i avançar cap a la inclusió social de les persones amb trastorn mental. El programa Incorpora n'és un clar exemple com a projecte d'integració laboral que pretén contribuir clarament en la lluita contra l'estigma que pesa sobre el col·lectiu.

Hernan Sampietro, que ha estat l'encarregat de dinamitzar la taula en la que s'han presentat les conclusions, ha aprofitat l'ocasió per subratllar la necessitat de fer accions i polítiques públiques destinades a combatre l'estigma en cadascun dels àmbits vitals estudiats.

Per últim, el representant de Janssen Ramón Frexes ha volgut destacar, posant un munt de dades damunt la taula, la necessitat de parlar sobre salut mental, d'invertir i reactivant projectes que posin la qüestió en el focus d'interès, apel·lant també a la tasca de divulgació dels mitjans de comunicació.

Miquel Domènech, Doctor en Filosofia i Lletres i professor titular de Psicologia Social de la Universitat Autònoma de Barcelona i Aleix Causa, Màster en investigació qualitativa i Codirector de Spora Sinergies han presentat llargament les conclusions de l'estudi i han respost a les preguntes i intervencions dels assistents. Entre el públic s'han pogut sentir diversos i emotius testimonis d'activistes que han parlat en primera persona alçant la veu contra aquestes conductes discriminatòries que han hagut de patir en diferents àmbits de la seva vida.

A més dels resultats més importants destacats a l'inici d'aquesta nota, els autors de l'estudi han posat damunt la taula dades molt precises sobre la magnitud de l'experiència de discriminació que viuen a Catalunya les persones amb TM dins de cadascun dels principals àmbits:

A l'escola i l'institut

30 % han estat discriminades per part dels companys d'estudis.

51 % oculten el seu trastorn al professorat i un 53% als companys.

A la feina

41 % han estat discriminades per part de persones de l'entorn laboral.

67 % oculten el seu trastorn al seu superior i el 49 % als companys.

A l'àmbit sanitari

31 % han patit discriminació a la xarxa de salut mental

(burles, insults, rebuig, agressió física o sexual).

25 % han estat tractades injustament a hospitals i centres d'atenció primària.

A les relacions socials

53 % s'han sentit tractades injustament pel seus amics.

40 % han deixat d'expressar la seva opinió en públic per evitar ser discriminades.

20 % han estat pressionades a no tenir fills per persones del seu entorn.

Precisament aquesta darrera dada ha estat representada per la història d'Isabel Giménez que, a més de relatar-nos el seu cas d'ocultació laboral, ha posat sobre la taula un tipus de discriminació molt comuna que fa referència a les pressions, tant de professionals com de l'entorn, que reben les persones amb trastorn mental quan decideixen tenir fills.

“Als 36 anys vaig decidir iniciar el procés de fecundació in-vitro. Dins la meua família van sorgir veus que em tractaven d'egoista ja que consideraven que podia transmetre el meu trastorn mental al futur fill o filla. Allò em va fer mal però no em va aturar. Quan ja estava de 6 mesos, una psiquiatra va posar en dubte les meves capacitats dient-me que com se m'havia acudit complicar-me la vida d'aquella manera amb tot el que tenia!”. Isabel Gimenez. 42 anys.

El cas de la Isabel Giménez és només un exemple de les històries que poden trobar-se a la web de la nova campanya que, coincidint amb la presentació d'aquests resultats, Obertament posa en marxa per recollir signatures demanant la Discriminació Zero i que estarà activa fins a finals d'any. www.discriminaciozero.org

0 % burles, 0 % insults, 0 % menyspreu, 0 % aïllament, 0 % silenci, 0 % bullying, 0 % exclusió social, 0 % culpabilitat, 0 % sobreprotecció

L'estudi posa de manifest que la discriminació existeix i que per a les persones amb un trastorn de salut mental el tracte que reben és, moltes vegades, pitjor que el propi trastorn.

Entrar al web i deixar la signatura suposa donar suport a la causa contribuint a visibilitzar el problema i posar fi a aquesta situació. El compromís d'Obertament de recollir signatures per tal de presentar-les posteriorment a les institucions corresponents, neix de la necessitat d'implicar la ciutadania per aconseguir una societat més igualitària i per reduir la discriminació al 0%.

Gràcies als resultats obtinguts per mitjà d'aquesta investigació Obertament prioritzarà línies d'acció específiques per eradicar l'estigma dins de cada àmbit. En aquest sentit, el pla operatiu d'Obertament preveu intervenir el 2017 amb un projecte de sensibilització adreçat als professionals de la salut, iniciar cap al 2018 el programa per reduir l'estigma en entorns laborals i expandir, durant el 2019, l'actual projecte “Whatsapp” de sensibilització als centres educatius i que ja s'està duent a terme de forma pilot conjuntament amb el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya en alguns instituts d'educació secundària.

Per tal d'oferir les dades de forma més entenedora per al públic, els periodistes poden disposar de portaveus en primera persona amb experiència d'haver tingut un trastorn mental, que treballen des de l'activisme per acabar amb l'estigma, oferint als mitjans de comunicació el seu testimoni de discriminació en algun dels àmbits destacats de l'estudi.